

7. FRED Economic data. Private Final Consumption Expenditure in the United States of America (quarterly) 1970–2018. URL: <https://fred.stlouisfed.org/series/USAPFCEQDSMEI#0>.
8. International Monetary Fund. Asia and Pacific Dept People's Republic Of China 2017 Article I/By The Executive Director For The People's Republic Of China. 92 c. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2017/08/15/People-s-Republic-of-China-2017-Article-IV-Consultation-Press-Release-Staff-Report-and-45170>.
9. International Monetary Fund. Real GDP growth (Annual percent change). April, 2018. 1980–2023 (Estimated) URL: http://www.imf.org/external/datamapper/export/excel.php?indicator=NGDP_RPCH.
10. International Monetary Fund. World Economic Outlook Database (1980–2022) (Estimated). April, 2018. URL: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2018/01/weodata/WEOApr2018all.xls>.
11. KPMG. Global china practice china outlook 2016. URL: <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/pdf/2016/03/china-outlook-2016.pdf>.
12. KPMG. Global china practice china outlook 2018. URL: <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/cn/pdf/en/2018/03/china-outlook-2018.pdf>.
13. Statista – The portal for statistics. China: Composition of GDP (gross domestic product) across economic sectors from 2006 to 2016. URL: <https://www.statista.com/statistics/270325/distribution-of-gross-domestic-product-gdp-across-economic-sectors-in-china>.
14. Statista. Per capita disposable personal income in the United States from 2000 to 2017. online statistics, market research and business intelligence portal URL: <https://www.statista.com/statistics/710215/us-disposable-income-per-capita>.
15. The state council of People Republic of China. China's growing contribution to world economy. Jan 14, 2017 4:43 PM. URL: http://english.gov.cn/news/top_news/2017/01/14/content_281475541536155.htm.
16. The World Bank Group. The World Bank Gross domestic product 2016. April 20, 2018 URL: <http://databank.worldbank.org/data/download/GDP.xls>.
17. The World Bank Group. World Bank Country and Lending Groups. URL: <https://datahelpdesk.worldbank.org/knowledgebase/articles/906519-world-bank-country-and-lending-groups>.
18. Tomoo Kikuchi The prospects of international economic order in asia pacific: japan's perspective / Senior Research Fellow, Centre on Asia and Globalisation, Lee Kuan Yew School of Public Policy, National University of Singapore 8 c. URL: http://valdaiclub.com/files/11407/#30VALDAI_PAPERS. October, 2015.
19. Trading Economics. China Disposable Income per Capita 1970–2017. URL: <https://tradingeconomics.com/china/disposable-personal-income>.
20. Wayne M. Morrison China's Economic Rise: History, Trends, Challenges, and Implications for the United States/ Congressional Research Service// Wayne M. Morrison Specialist in Asian Trade and Finance September 15, 2017. 47 c. URL: <https://fas.org/sgp/crs/row/RL33534.pdf>.
21. World Bank Group. World Development Indicators: Structure of output. (2005; 2016) URL: http://wdi.worldbank.org/AjaxDownload/FileDownloadHandler.ashx?filename=4.2_Structure_of_output.xls&filetype=excel.
22. World Bank, International Comparison Program database. World Bank Price level ratio of PPP conversion factor (GDP) to market exchange rate. URL: https://data.worldbank.org/indicator/PA.NUS.PPPC.RF?locations=CN&view=map&year_high_desc=true.

УДК 339.9

Стефанків О.М., к.е.н.,
доцент кафедри обліку та фінансів
*Івано-Франківський навчально-науковий інститут менеджменту
Тернопільського національного економічного університету*

Данилишин В.І., к.е.н.,
доцент кафедри обліку та фінансів
*Івано-Франківський навчально-науковий інститут менеджменту
Тернопільського національного економічного університету*

ВПЛИВ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ НА НАЦІОНАЛЬНУ ЕКОНОМІКУ

Стефанків О.М., Данилишин В.І. Вплив міжнародної торгівлі на національну економіку. Статтю присвячено дослідженню сучасного стану міжнародної торгівлі в Україні та її впливу на національне господарство. Досліджено динаміку показників експорту, імпорту та торговельного сальдо України за останні роки. Систематизовано основні проблеми та чинники розвитку міжнародної торгівлі.

Ключові слова: міжнародна торгівля, зовнішньоекономічна діяльність, експорт, імпорт, торговельне сальдо.

Стефанків О.М., Данилишин В.І. Влияние международной торговли на национальную экономику. Статья посвящена исследованию современного состояния международной торговли в Украине и ее влияния на национальное хозяйство. Исследована динамика показателей экспорта, импорта и торгового сальдо Украины за последние годы. Систематизированы основные проблемы и факторы развития международной торговли.

Ключевые слова: международная торговля, внешнеэкономическая деятельность, экспорт, импорт, торговое сальдо.

Stefankiv O.M., Danylyshyn V.I. Impact of international trade on the national economy. The article is devoted to the study of the current state of international trade in Ukraine and its impact on the national economy. The dynamics of export, import and trade balance of Ukraine in recent years has been researched. The main problems on the factors of development of international trade are systematized.

Key words: international trade, foreign trade, export, import, trade balance.

Постановка проблеми Сучасний етап розвитку суспільства характеризується високою інтернаціоналізацією виробництва і глобалізацією світових відносин. Нині можна сміливо сказати, що всі країни залежать одна від одної. Природно, сила взаємозалежності різна, проте не можна вважати, що будь-які економічні чи політичні зміни в жодній країні не призведуть до якихось змін в іншій країні. Одним з основних напрямів світової економіки є вивчення та аналіз зовнішньоекономічної діяльності країни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема розвитку зовнішньоекономічної діяльності України була предметом дослідження вітчизняних і зарубіжних учених-економістів: А. Амоші, А. Бутенко, Б.І. Валуєвої, Ф. Бутинця, В. Бойка, П. Гайдуцького, В. Геєця, С. Дем'яненка, А. Кандиби, В. Топіхи, А. Кредісова, С. Кваші, А. Мокія, П. Саблука, М. Парсяка, С. Соколенка, А. Коверги, Л. Черчик та ін.

Незважаючи на те що економісти приділяють достатньо багато уваги проблемам впливу зовнішньої торгівлі на економічне зростання у транзитивній економіці, все ще недостатньо розроблена концепція впливу міжнародної торгівлі на економічне зростання. Цим і зумовлена актуальність дослідження.

Постановка завдання. Метою статті є аналітичне дослідження сучасного стану основних показників розвитку міжнародної торгівлі України, її значення та місця у системі міжнародних економічних відносин і впливу на національну економіку, а також визначення проблем і чинників, що перешкоджають її ефективному розвитку, та розроблення пропозицій щодо реалізації експортного потенціалу на зовнішніх ринках.

Виклад основних результатів. Міжнародна торгівля є важливим стимулом розвитку та підвищення ефективності виробництва кожної країни. Це зумовлюється тим, що вона є засобом, за допомогою якого країни можуть розвивати спеціалізацію, підвищувати продуктивність своїх ресурсів і, таким чином, збільшувати загальний обсяг виробництва. Міжнародна торгівля товарами має вагоме значення для будь-якої країни світу, а окремі держави отримують левову частку доходів завдяки експорту товарів до інших країн. Роль міжнародної торгівлі, її значимість у господарських зв'язках визначаються ще й тим, що вона опосередковує практично всі види міжнародного поділу праці, пов'язує країни світу в єдину господарську діяльність. Окрім того, міжнародна торгівля має велике значення для економічного зростання і розвитку окремих країн у світовій економіці, яка постійно зазнає динамічних змін.

Інтеграція країн, розширення їхньої відкритості, зближення і взаємозв'язок національних економік за допомогою поглиблення зовнішньоторговельних зв'язків, розвитку зовнішньої торгівлі товарами становлять окремий об'єкт для вивчення.

Цим зумовлюється мета цієї статті, яка полягає у вивченні ролі міжнародної торгівлі та її впливу на економіку даної країни. У світі немає жодної країни, що не змогла б знайти свого місця на світовому ринку. Значна кількість багатих країн досягла благополуччя саме завдяки активній участі в міжнародній торгівлі, тому очевидно, що міжнародна торгівля має величезне значення.

Міжнародна торгівля – це обмін товарами і послугами між продавцями і покупцями різних країн, опосередкований обміном валют. Із погляду окремої національної економіки міжнародна торгівля набуває форми зовнішньої торгівлі – сукупності обмінних операцій товарами і послугами окремої країни з іншими країнами світу. Міжнародна торгівля складається із двох базових зустрічних потоків: експорту – вивезення і продажу товарів (надання послуг) за кордоном та імпорту – купівлі й увезення товарів (отримання послуг) з-за кордону. Міжнародну торгівлю можна розглядати як сукупність торгових зв'язків, товарно-грошових відносин, що виникають у процесі світового обміну товарів, виконання робіт, надання послуг між резидентами різних країн, яка складається із сукупності зовнішньої торгівлі цими суб'єктами господарювання.

Говорячи про роль зовнішньої торгівлі у системі функціонування національного господарства, слід зазначити, що вона виступає важливим фактором економічного розвитку будь-якої держави:

- ґрунтується на міжнародному поділі праці і, відповідно, сприяє спеціалізації країн у виробництві окремих груп товарів і тим самим підсилює економічні зв'язки між різними державами;
- виконує функції із залучення відсутніх ресурсів для внутрішнього користування, зважаючи на свою інтегрованість в усі сфери господарської діяльності;
- сприяє індустріалізації і подоланню економічної відсталості країн, що розвиваються;
- сприяє створенню сучасної структури виробництва з огляду на необхідність експорту конкурентоспроможної продукції;
- сприяє зростанню рівня життя населення через розвиток виробничих сил конкретної країни;
- по каналах зовнішньої торгівлі відбувається експлуатація природних ресурсів країн, що розвиваються, розвиненими країнами;

- сприяє нормалізації процесу національного відтворення, зважаючи на можливість накопичення відсутніх ресурсів через імпорт та експорт вироблених товарів;

- глобалізаційні процеси сприяють збільшенню каналів зовнішньої торгівлі, через які йде обмін передовими технологіями між державами, і, відповідно, розвитку національних економік;

- є джерелом отримання додаткового прибутку через додану вартість на зовнішніх ринках за рахунок абсолютних і відносних переваг у виробництві того чи іншого товару;

- сприяє економії коштів через імпорт товарів, які економічно недоцільно проводити всередині країни;

- підсилює роль інвестиційної діяльності та, відповідно, збільшує можливі прибутки;

- впливає на процес перерозподілу між країнами національного доходу, який реалізується на зовнішніх ринках через вплив на валютні курси.

На підставі цього зовнішня торгівля є одним з основних факторів включення національних економік у глобальний відтворювальний процес й у механізм міжнародних торгових відносин. Зовнішня торгівля сприяє економічному розвитку країни у цілому за допомогою розширення і поглиблення спеціалізації і концентрації виробництва, інтегрування у світову господарську систему.

Розвиток саме експорту є важливим для країни, оскільки чим більше ми продаємо товарів і послуг за кордон (тобто розширюємо ринок збуту товарів), тим більший приплив коштів у країну, і, навпаки, збільшення імпорту тягне за собою відплив коштів із країни. Безперечно, не можна казати, що імпорт не є важливим, оскільки саме завдяки імпорту ми можемо купляти товари і послуги, які у нашій країні з тих чи інших причин ми не можемо придбати, або виготовлення цих товарів нам обійдеться набагато дорожче, ніж ми його можемо купити на міжнародному ринку, адже кожна країна особлива своїми кліматичними та географічними умовами, і не тільки. Саме тому імпорт та експорт мають балансувати між собою, звісно, так має бути в ідеалі. Проте досягнення такого балансу вимагає великих зусиль. Розглянемо, яка ж ситуація у нашій країні з міжнародною торгівлею.

Таблиця 1

Показники експорту, імпорту та торговельного сальдо України за 2014–2017 рр. (млрд. дол. США)

Показник/рік	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.
Експорт	53,9	38,1	36,3	43,3
Імпорт	54,4	38,1	39,2	49,6
Сальдо	-0,5	0,6	-2,8	-6,3

Джерело: складено за даними [1]

У 2017 р. загальний експорт товарів та послуг становив 49,3% від ВВП, або 43,3 млрд. дол. США (за даними НБУ), із них 72,9% припадає на експорт товарів, решту становить експорт послуг (27,1%). Загалом структура експорту України переважно сировинна: за даними Держстату, майже 70% експорту товарів (25,3 млрд. дол. США) становлять продукція АПК, металургійної та хімічної галузей промисловості, мінеральні продукти, деревина, сировина для легкої промисловості. Внаслідок скорочення експорту продукції металургійної галузі та машинобудування вартість товарного експорту в 2017 р. впала на 48% порівняно з 2008 р., з 70,0 млрд. до 36,4 млрд. дол. США. На динаміку українського експорту також значною мірою вплинули дестабілізація виробництва і падіння світових цін на сировину.

Слід зауважити, що український експорт протягом останніх років переживає складні часи. Україна після підписання Угоди про зону вільної торгівлі з ЄС утратила найбільший свій ринок збуту та зменшилися виробничі потужності для традиційного експорту. Крім того, експортоорієнтована модель економічного зростання з переважанням низькотехнологічного експорту виявилася вразливою до змін кон'юнктури світового ринку. Ці та інші причини спричинили зменшення обсягів українського експорту на зовнішніх ринках. Окрім того, на жаль, Україна мало продає за кордон готової високотехнологічної продукції. Основу експорту становлять сировина і продукція мінімальної технологічної межі, тобто товари з низькою доданою вартістю, що позиціонує нашу державу як сировинний придаток розвинених країн (частка сировини становить більше 50%). Причому така тенденція спостерігається уже довготривалий період, змінюється лише матеріальна субстанція: зменшується питома вага металів та мінеральних продуктів, а суттєво збільшується частка сільськогосподарської та продовольчої продукції [3].

Імпорт товарів істотно знизився за останні роки і становив у 2017 р. 49,6 млрд. дол. США порівняно з 85,5 млрд. дол. США у 2008 р. Це зниження було зумовлене низькою причин, серед яких – слабка виробнича активність, падіння реальних доходів населення і скорочення внутрішнього попиту, девальвація гривні та введення тимчасового додаткового імпортного збору. Імпорт у структурі торгівлі в Україні представлений переважно споживчими товарами, що становлять більше однієї його третини. Структура імпорту визначається високою залежністю від енергоресурсів: у 2017 р. 55,1% імпорту сировинних товарів України (15,4 млрд. дол.) припадало на природні мінеральні продукти (сіль, руда, енергетичні матеріали, нафта тощо). У структурі імпорту товарів поступово збільшується частка країн ЄС, обсяг імпорту з яких становив у 2017 р. 43,7% загального обсягу імпорту України порівняно з 33,8% у 2008 р.

Серед товарів, які Україна імпортує з Європи, домінують паливо, продукція машинобудування, обладнання, а також хімічна та фармацевтична продукція. Натомість частка країн СНД в українському імпорті скоротилася у 2017 р. до 21,8%, порівняно з 27,9% у 2015 р., передусім за рахунок падіння імпорту мінеральної продукції [1].

Зовнішньоторговельний обіг збільшився на 29,8%, до 92,8 млрд. дол., а сальдо зовнішньої торгівлі товарами залишається від'ємним – -6,3 млрд. дол., що вчетверо більше, ніж у 2016 р. Це свідчить про непокриття витрат на імпорт надходженнями від експорту. Негативний торговельний баланс знаходить своє відображення в уповільненому зростанні економіки.

Отже, сьогодні Україна – країна сировинного експорту та є найбільшим експортером соняшникової олії, напівфабрикатів чорного металу, кукурудзи, залізної руди та пшениці.

У зв'язку з високим рівнем відкритості економіки України та залежності її експорту від сировинних цін на світових ринках доцільно здійснювати диверсифікацію товарної структури, а саме нарощувати експорт продукції із середньою та високою доданою вартістю, тобто готової продукції шляхом зниження вивізних мит на певні групи товарів.

Орієнтація на імпортозаміщення паливно-енергетичних ресурсів зменшить залежність від сировинного імпорту та маніпулятивного впливу країн-експортерів. За оцінками експертів Українського інституту майбутнього, для повного самозабезпечення країни нафтою та нафтопродуктами необхідно близько 17 млрд. дол. протягом трьох-п'яти років [3].

Географічна та товарна структура України також є не менш важливими показниками у процесі аналізу її зовнішньої торгівлі. За допомогою цих показників ми можемо визначити, на чому спеціалізується наша країна, які основні статті експорту та імпорту, з якими країнами підтримуються тісні торговельні зв'язки. Також за допомогою цих показників можна визначити, які галузі економіки є найбільш розвиненими, а які потребують розвитку.

Протягом 2017 р. зросли поставки українських товарів до Австралії та Океанії – на 288,1%; Америки – на 62,0%; Європи – на 30,6%; СНД – на 15,8%; Азії – на 12,8%; Африки – на 8,6%.

Серед основних торговельних партнерів України в експорті товарів у січні-жовтні 2017 р. – країни Європейського Союзу з питомою вагою 40,2% у загальному обсязі експорту товарів, Росія – 9,3%, Туреччина – 5,7%, Індія – 5,2%, Китай – 4,6%, Єгипет – 4,3%, Білорусь – 2,6%, США – 1,9%, Молдова – 1,6%, Іран – 1,4% [3].

ЄС – найбільший торговельний партнер України. Питома вага у зовнішньоторговельному обороті товарів України в 2017 р. – 41,3%. Зовнішньоторговельний оборот товарів із країнами ЄС за 10 місяців 2017 р. збільшився на 26,1% (або на 6,4 млрд. дол.) порівняно з аналогічним періодом минулого року.

Експорт товарів до країн ЄС становив 14,2 млрд. дол. і зріс на 30,3% (або на 3,3 млрд. дол.).

Основними торговельними партнерами України також залишаються Китай, Туреччина та США. На їхню частку припадає відповідно 8,2%, 3,9% та 3,7% зовнішньоторговельного обороту товарів у січні-жовтні 2017 р. Зовнішньоторговельний оборот товарів із Китаєм у січні-жовтні 2017 р. збільшився на 15,5% порівняно з 2016 р. та становив 6,1 млрд. дол. У 2017 р. обсяг зовнішньої торгівлі товарами з Туреччиною збільшився на 16,9% порівняно з 2016 р. і становив 2,9 млрд. дол. Зовнішньоторговельний оборот товарів зі США у січні-жовтні 2017 р. збільшився на 57,6% і становив 2,8 млрд. дол. Експорт товарів зріс на 91,9% і становив 674,7 млн. дол. [4].

Загалом у 2017 р. найбільшим партнером України була Індія, саме у цю країну поставлялося 11% усієї агропродовольчої продукції з України. Порівняно з 2016 р. у 2017 р. поставки з України до Індії зросли на 374 млн. дол. США. Натомість найбільше вдалося наростити поставки до Нідерландів, їхня частка в структурі експорту української продукції АПК становила 7%, а обсяги нарощення закупки продукції з України – +570 млн. дол. США. На третьому місці – Іспанія з часткою у 6% і нарощенням закупки на 320 млн. дол. США [4].

На підставі проведеного аналізу теоретичних і практичних джерел у галузі міжнародної торгівлі можна зробити такі висновки:

- нині в умовах глобалізації та активізації інтеграційних явищ національні господарства окремих країн усе більше залежать від світової економіки. У зв'язку із цим особливої актуальності набуває грамотне формування зовнішньоторговельної політики, визначення пріоритетних напрямів розвитку і подальшого вдосконалення зовнішньої торгівлі, заснованої на обґрунтованих управлінських рішеннях;

- позитивна роль зовнішньої торгівлі в економічному розвитку країни полягає у розвитку галузей виробництва, що посилюється глобальною конкуренцією, у спеціалізації країн, посиленні господарських зв'язків із державами-партнерами, підвищенні якості життя, придбанні нових технологій виробництв, розширенні каналів збуту;

- необхідно проводити постійний моніторинг стану зовнішньої торгівлі для вироблення пріоритетів розвитку. Основними завданнями тут є розширення експорту, раціоналізація обсягу і структури імпорту, поглиблення співпраці зі світовим ринком, збільшення зовнішньоторговельного обороту і збереження позитивного зовнішньоторговельного сальдо;

- ефективність прийняття управлінських рішень безпосередньо впливає на розвиток зовнішньої торгівлі країни. Відповідно, необхідно проводити аналітичні дослідження, результати яких можуть бути використані в практичній діяльності.

Таким чином, аналіз міжнародної торгівлі і напрямів формування зовнішньоторговельних відносин

як об'єкта дослідження буде актуальним у сучасних умовах. Слід зазначити вагому роль зовнішньої торгівлі у формуванні та успішному розвитку національної економіки, а також її зростаючий вплив на успішне включення країни в інтеграційні процеси.

Висновки. Для перетворення зовнішньоекономічної діяльності на реальний чинник економічного зростання необхідно розробити довгострокову стратегію зовнішньоекономічної діяльності в контексті реалізації стратегічних орієнтирів розвитку економіки країн загалом. Важливою умовою для розвитку міжнародної торгівлі України є розвиток її експорту. Діяльність з експорту є чинником, який визначає умови життя в країні. Проте проблема експортного потенціалу України полягає у тому, що країна екс-

портує найчастіше продукцію чорної металургії та товарів, що мають низький рівень доданої вартості й є неконкурентоспроможними. Щоб збільшити експортний потенціал України, потрібно виробити єдину систему заходів державного стимулювання експорту, також варто вдосконалити механізми кредитування і страхування експорту за участю держави, поліпшити умови кредитування виробництва експортної продукції з тривалим циклом виготовлення, використовувати важелі податкового регулювання, звільнити експортерів від сплати податку на рекламу експортних товарів тощо. Для того щоб збільшити експортний потенціал України, треба поліпшити інформаційне забезпечення зовнішньоторговельної діяльності.

Список літератури:

1. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
2. Зовнішньоекономічна діяльність України: оцінка стану, проблеми та чинники впливу на розвиток. Вісник Хмельницького національного університету. 2017. URL: <http://elar.khnu.km.ua/jspui/bitstream/123456789/5539/1/12.pdf>.
3. Зовнішня торгівля України товарами у 2017 році / Український інститут майбутнього. URL: https://uifuture.org/uk/post/zovnisna-torgivla-ukraini-tovarami-u-2017-roci_696.
4. Тенденції зовнішньої торгівлі в Україні. URL: <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=354d699d-4648-4112-a81a-919a80555fb7&tag=TendentsiiRozvitkuZovnishnoiTorgivliUkraini>.

УДК 338.47

Стройко Т.В., д.е.н., професор,
завідувач кафедри економіки та міжнародних економічних відносин
Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського
Буркун В.В., аспірант
Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського

ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЙ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНИХ СИСТЕМ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

Стройко Т.В., Буркун В.В. Основні підходи до розробки стратегій розвитку транспортних систем в Україні та світі. Метою нашого дослідження стало обґрунтування основних підходів до розробки стратегій розвитку транспортних систем в Україні та світі. Встановлено, що більшість сучасних підходів до розробки стратегій вирішують практично однакову основну задачу – виявляють ключові проблеми-фактори, що впливають на розвиток підприємства і шукають резерви їх більш ефективного використання. Проведений аналіз Національної транспортної стратегії виявив ряд проблемних питань. По-перше, вона не в повній мірі узгоджена з документами стратегічного характеру, прийнятими раніше. По-друге, як і в попередніх стратегіях всі пріоритетні цілі та завдання прописуються на кінцевий довгостроковий горизонт – 2030 рік. Зустрічаються і суперечливі положення по тексту документа. Також значна кількість положень Національної стратегії носить декларативний, а іноді й теоретичний характер.

Ключові слова: стратегія, транспортні системи, стратегічне планування, Національна транспортна стратегія, євроінтеграція, транспортна галузь.